

פעם היה החמאם התורכי בית המרחץ העירוני של ירושלים. הוריה של מרגלית כובשי רכשו אותו לפני 36 שנים ממישפחה בוכרית, שהחזיקה בו שנים רבות. הם הפעילו את המקום במשך 18 שנים, ואחר כך מכרו את הזכויות לאהרון כובשי, חתנם.

החמאם ממוקם בשכונת הבוכרים, פעם שכונה של עולי בוכרה, מסורתיים ודתיים ברובם, אך לא כפיתיים. לאט לאט, כשהתבררו החרדים, שהתגוררו בדרך כלל בגיטו במאה שערים, הם התחילו לרכוש דירות ומיבנים לשיבות, והשכונה הפכה ליותר ויותר חרדית. החמאם התורכי שימש כמיקוה כשר לכל הדתיים והדתיות, ואף היה לו אישור מרבני העדה החרדית.

אבל לא רק החרדים נהנו משירותיו של המקום האקזוטי. גם חילוניים רבים נהגו לבוא לשם, חלקם אפילו תל-אביבאים, שעלו מן השפלה במיוחד, בגלל אופיו של המקום.

החרדים, שבאופן שיטתי ועיקבי משתלטים על כל מיבנה ודירה חילונית באיזורים הקרובים לחצרות הרבנים, החלו לשים עין על בניין החמאם התורכי. הם רצו אותו לעצמם.

כדי לשכנע את בעליו ואת הסביבה ככלל, התחילו להתנכל למקום ולבעליו, מישפחת כובשי.

"אני חושב שצריכים לחוקק חוק שיפצה אותנו, כמו שמפצים נפגעי פעולות איבה", אומר אהרון כובשי, איש נעים, ככעס. "אני חושב שפעולתם של החרדים היא פעולת טרור לשמה. עד היום חשבתי שחייבים להילחם בהם מלחמה פאסיבית, לא לוותר. עכשיו כבר נמאס לי, זה פשוט עולה לי כסף רב ואני לא עומד בזה.

"חייבת להיות קרן שתעזור לאנשים שנפגעו מאלימות של החרדים, וכאלה יש רבים בירושלים. קרימינולוג אחד ערך מחקר ומצא 60 מישפחות בירושלים, שחצי מהן הפכו לנוקסי סדר. אני לא רוצה להגיע למצב הזה.

חמים, חדרי-סאונה וחדר-עיסוי ובקיץ אפשר אפילו להשתזף על גג המיבנה הוותיק. בחמאם יש ימים נפרדים לגברים ולנשים. לא מזמן אף שימש כ-"מיקוה". בצידי הבריכות יש דרגשי-אבן חלקים.

בתוככי החמאם במיבנה החמאם התורכי יש חדרי-סאונה וחדר-עיסוי ובקיץ אפשר אפילו להשתזף על גג המיבנה הוותיק. בחמאם יש ימים נפרדים לגברים ולנשים. לא מזמן אף שימש כ-"מיקוה". בצידי הבריכות יש דרגשי-אבן חלקים.

החרדים נגד החמאם

ואמר לו שהוא יסגיר אותו למיטרה, כדי שכל החרדים יראו מי מתעסק בהומסקסואליות. החסיד התחיל לבכות ולהתחנן, הוא הוציא מכיסו סכום של 500 דולר כדי שלא יסגירו אותו למיטרה, אבל לא ויתרנו." הוועד מתכוון לצאת בקריאה לכל חברי הכנסת הירושלמיים, כולל שרים וראשי הממשלה, כדי שלא יניחו לחרדים להשתלט בכוח על כל החלקות הטובות בעיר. הם רואים שהם מצליחים לקחת מה שהם רוצים באלימות, שאין מי שיעניש אותם ויפסיק אותם, או הם ממשיכים", אומר אהרון כובשי בצער. האיש, שהפך לסמל של המילחמה הבלתי-נגמרת, עומד להתיישב. מיבנה, שהוא אחד היפים בירושלים עומד להיהרס, ואין מי שיושיע.

ענת סרגוסטי

הוא אמר שהוא מוכן להידברות, כתנאי שיגנו את האלימות החילונית כלפי הדתיים. שפירא לא טרח לענות על המכתב. גם לוועד נגד אלימות פנו אנשים שהציעו להשיב לחרדים באלימות נגדית. ברמות, למשל, סיפרה ריבקה סנה, "שיטת האלימות הנגרית עזרה. חבר סיפר לי שאחרי כל זריקות האבנים, הוא הבין שהוא בסכנה. הוא החליט שנמאס לו, ויצא לילה אחד עם כמה מחבריו. הם זרקו אבנים ללא אבחנה, על שמשות דירות החרדים בשכונה. מאז הפסיקו לזרוק אבנים ככניש רמות. אבל אנחנו נגד השיטה הזאת מכל וכל." מרגלית: "הם טוענים שהם נגד החמאם, כי יש תופעות הומסקסואליות. לפני חודש תפסנו שם חסיד מבעלו במעשה כזה. גייס לקח אותו

חדר המנוחה אולם ענק, במרכזו תנור-עצים. החדר כולו מכוסה שטיחים ציבעוניים, וסביב קירותיו מיזרונים וכריות. בתמונה מימין: מרגלית כובשי, בעלת-המקום, עם מרים, פסיכולוגית תל-אביבית. הבאה פעם בשבוע.

לא הגיעה. היא לקחה את היחמה לידיה וטילפנה לאהרון כובשי. הוא אמר לה: "אני שמח שצילצלת. אני מרגיש שאני המהיקי האחרון. הייתי מוותר מוזמן, כי קשה להתחזק מעמד, אבל אני מרים ידיים. כל העסק מתמוטט." "חשבת", אמרה ריבקה, "שאתה, הקורבן, מוכל להתמיד למרות הנוקמים, צריך לעשות משהו והתחלתי להתקשר לאנשים." היתה היענות גדולה וכך קם הוועד נגד אלימות.

מישפחת כובשי, מצידה, ניסתה להגיע למשאומתן עם החוגים החרדיים. הם כתבו מיכתבים לבד"ץ - בית-דין צדק של החרדים - למאיר פרוש, בנו של ח"כ מנחם פרוש, שהוא חבר מועצת עיריית ירושלים, ולח"כ אברהם שפירא. פרוש היה היחיד ששנה, ומכתבו היה חמקני.

"החמאם זה מקום ששווה הרבה כסף, ואנחנו נצטרך למכור את זה בעבור נזיר-עדים. זה מיבנה משומר, והם יהפכו אותו לשיבה והרסו אותו. כתבתי לטדי קולק שהעירייה תרכוש את המיבנה, שלא ילך לאיבוד. ענו לנו שהעירייה אינה יכולה לפתור בעיות כאלה, שזה מתפקידה של הכנסת, וצריך לחוקק חוקים. אנחנו מישפחה מסורתית ולא מכירים בזה שהתורה נועדה לנגח אנשים ולנשל אותם מעיסוקיהם.

חסידי הומו

לפני שלושה חודשים, כשנשרפה שוב חנותם של מרגלית ואהרון, חיכתה ריבקה סנה, מפיקה בכירה בטלוויזיה, לתגובה - אך זו

בניין המריבה בניין החמאם מבחוץ, כשעליו כרזות "נגד פריצות". המיבנה הוא בן 130 שנה, ונחשב לנכס היסטורי. אם יצליחו החרדים לרכשו, הם עלולים להרוס אותו. למעלה: שלטים של כל השירותים שאפשר לקבל בחמאם.